

ELIF SHAFAK

A BOLHAPALOTA

A hajszárító! Tudva, hogy kiszolgáltatta lenni e bömbőlő szörnnyeteg huzatának rosszabb, mint beleesni egy vízzel teli vödörbe, a macska egy pillanat alatt kipattant az Égszínkék Szerető öléből, és az ablakba ugrott. Miután egy kicsit ott időzött, és vetett egy futó pillantást a szépségzalomban tartózkodókra, mint egy plüssjáték, melyet szivacs helyett dolyffel tömtek ki, eltűnt a semmiben. Mielőtt tappancsai elérték a kertet, valami szokatlan landolt a fején: egy keményített gallérú, világoskék gyerekruha, melyet számos apró sellő díszített. Úgy hullott le a Bonbonpalota legfelső emeletéről, mint egy elszáradt levél vagy egy darab papír, már-már szürreális lassúsággal, nagyjából öt másodperc alatt, és majdnem az útját keresztező macska fejére esett. Egyszerre értek földet.

– Nézzék! Ruhák záporoznak fentről! – kiáltott izgatottan a manikűrös, aki éppen az ablak előtti polcon kotorászott, hogy megtalálja a No. 113-as burgundi körmömlakkot.

Cemal, a duci vörös, az enyhén kancsal szőke, és a segédek mindannyian azonnal az ablakhoz szaladtak. Mivel ragaszkodtak hozzá, az Égszínkék Szerető is odajött vonakodva. Az ideges barna is odabicegett, közben próbált nem rálépni frissen pedikűrözött lábára. A ruhák valóban záporoztak fentről; mindenféle fajtájú és

színű gyerekruha. A járdán összeverődött nyolc-tíz fős csoportból ítélve más nézői is voltak e váratlan előadásnak. Mindannyian felfelé fordították a fejüket, és egyetlen pontra szegezték a tekintetüket. Látni akarták azt a személyt, aki kihajigálja a ruhákat, de az elkövető nem fedte fel magát. Csak egy csupasz, ékszer nélküli, hófehér női kar tűnt fel bizonyos időközönként a Bonbonpalota legfelső emeleti lakásának ablakában, és minden megjelenésekor kidobott egy újabb ruhadarabot.

Ahogy a ruhák egyesével hulltak alá, a manikűrös kihajolt az ablakon, hogy elkapja őket, olyasvalaki örömeivel, aki az évszak első hópelyhét próbálja megérinteni. A ruhák, zoknik, kardigánok, pólók, pulóverek között sikerült elkapnia egy gyantasárga szalagot.

– Ne csinálják ezt, nem helyénvaló – mondta Madame Néni, aki megőrizte higgadságát. Élettelen hangja úgy hullámozott, mint egy egyenetlen falfelület vagy egy darab szakadt papír széle.

A manikűrös csalódottan morgolódott, amiért arra kényszerítik, hogy viselkedjen rendesen, amikor élvezni akarja annak ízét, hogy tanúja lehet egy másik ember örülségének. Savanyú ábrázattal hajította a szalagot a kertben lévő ruhahalom tetejére. Nem tartott sokáig. Egy-két perc múlva a ruhaeső magától elállt. A műsor befejező darabja egy királykék iskolai egyenruha volt. Kinyílt, mint valami félnék ejtőernyő, és csendesen földet ért elődei tetején. A legfelső emelet ablakai hangoosan becsapódtak, a hófehér karok visszahúzódtak. Ahogy a járdán álló nézők egyenként szétoszlottak, a bentiek is ugyanígy visszatértek a helyükre.

– Fiú, csinálj kávét mindannyiunknak – mondta Cemal a pattanás nélküli segédnek. – Isten a tanúm, pattanásig feszültek az idegeink.

Lehuppant egy nagy kanapéra, és hirtelen kimerültnek érezte magát. – Torkig vagyunk ezzel. Mióta ideköltöztünk, mindenféle dolgok potyognak a fejünkre. Ez a dilis nő semmit sem hagyott a lakásban. Amikor csak elgurul a gyógyszere, kinyitja az ablakot, és huss, mindent kihajigál. Egy nap majd kidobja a tévéjét vagy valami hasonlót, és amelyikünket fejbe találja, az a nagy semmiért fog meghalni.

Bár Cemal elmélázott egy pillanatra, nem tartott sokáig, hogy összeszedje magát. Gyakran minden kézzelfogható ok nélkül rátelepedett valami szomorúság.

– Nagyon leleményes. Sosem láttam még, hogy kétszer ugyanazokat a dolgokat dobja ki. Emlékszel, Celal? Egyszer lehajította a férje nyakkendőit, amik napokra ott ragadtak a rózsaaakácfán.

Mivel fivére szívélyes válaszára a legkevésbé számított e pillanatban, Cemal nem hozzá fordult, hanem a vendégekhez: – Celal ment ki és szedte le a fáról a nyakkendőket. Nem engedte, hogy a fiatalok csinálják, mert attól félt, hogy letörrik a rózsaaakác ágait. Ő maga mászott fel. Nem tűrhette, hogy egy egy hülye ember nyakkendői napokig ott lógjanak.

Celal láthatóan zavarban mosolygott. – Remélem, valaki összeszedi a ruhákat. Sötétedik, és isten tudja, valaki még ellopja őket – motyogta, nehogy ő legyen a beszélgetés központja.

– Összeszedi őket. Az új takarítónő lent van, és mindet összegyűjti. Micsoda szégyen! Szegény nő tiszta vörös szégyenében, mintha ő dobta volna le a ruhákat! – fakadt ki a manikűrös.

– Nem fog sokáig tartani, ez is hamarosan felmond – motyogta az ideges barna, s közben megvizsgálta a tartós hullámú hajtincseket, ahogy kezdtek előtűnni a vé-

kony csavarók alól, melyeket a pattanásos segéd bontogatott.

– Ó, van olyan takarítónő egyáltalán, aki túléli Higiénia Tijent? Bárki jön is, elmenekül – jegyezte meg Cemal.

– Higiénia! Higiénia! – vihogott az enyhén kancsal szőke. – Az a nő pontosan négy hónapja nem lépett ki a lakásából. El tudják képzelni? Képtelen elhagyni a házat, mert attól retteg, hogy elkap valami betegséget. Mostanság kimondottan örült.

– Ugyan már, mit ért azon, hogy mostanában, az isten szerelmére! Azok, akik ismerik, megmondják egyenesen, hogy mindig is flúgos volt. Madame Néni az első nap óta ismeri őket. Ugye, így van, Madame Néni? – kiabált a manikűrös. Mint sok társa, ő is szükségét érezte, hogy hangosabban beszéljen, ha idős emberhez intézte a szavait.

Minden fej az idős nő felé fordult. Igazából senki sem tudta, miért hívják Madame Néninek. Eddig arra sem voltak kíváncsiak, hogy muszlim-e vagy sem, bár ha megkérdezték volna, jó eséllyel megbizonyosodhatnak róla, hogy muszlim és török, mint mindenki más. Nem azért nem tudták megállni, hogy Madame-nak hívják, mert kétségeik voltak a vallásával vagy a nemzetiségével kapcsolatban, hanem mert mélyen, legbelül érezték, hogy ő más, bár nem tudták megmagyarázni, hogy miért. És nem csak azért, mert olyan idős volt (hiszen tényleg az volt), vagy mert rendkívüli szokásai voltak (tényleg voltak), amelyek megkülönböztették másoktól; az ő furcsasága kevéssé volt látható, és még kevésbé észlelhető. Mivel a természete alig hasonlított másokéra, „Madame” maradt. Azonkívül, mivel már olyan sok éve itt élt, régebbiek voltak a gyökerei, mint bárki más-

nak. Ő volt az egyetlen közülük, aki Isztambulban született és nőtt fel. Míg a legtöbb szomszéd bevándorló volt, ő egész életét ezen a környéken töltötte. A többiekkel ellentétben ő nem a semmiből bukkant fel, hátat fordítva egy jövőnek, mely soha nem jött el, és egy múltnak, melyet soha nem hagyott maga mögött. Itt volt ő, akit nem vonzott magával senki, és ő sem vonzott maga után másokat. „Néni” volt a neve, mert a létezése egy olyan múltból eredt, melyet egyikük sem ismert.

